

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.
 CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 30 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după invoială.

Partea oficială.

Vicar general.

În următoarele publicăm și promulgăm literile Noastre, prin cari Am numit de vicar general al Nostru pe Ilustritatea Sa *Dr. Octavian Domide* canonic arhiepiscop și prelat papal.

Autoritatea morală cu care l-a îmbrăcat munca însuflețită și luminată desfășurată pentru înflorirea sfintei maice Biserici, pentru binele sufletesc al Vostru, va face neșovăelnică ascultarea ce i-se datorește în urma acestei slujbe, la care în numele Domnului și pentru mărirea acestui sfânt Nume l-Am chemat.

Veți cunoaște dară de a Voastră sfântă datorie de a primi și a împlini cu toată reverința dispozițiunile și hotărârile vicarului Nostru general, ca și ale Noastre dispozițiuni și hotărâri.

Spre aceasta Vă cerșesc darul Domnului și Vă împărtășesc binecuvântarea dragostei arhieriești.

Gherla, din ședința konzistorială ținută la 8 Martie 1924.

„Ilustrității Sale *Dr. Octavian Domide* canonic arhiepiscop al Bisericii Catedrale, prelat papal

Gherla.

Ilustrissime Domnule!

Dorind a vedea asigurat mersul normal al administrației și al guvernării acestei dieceze de Dumnezeu păzite, pentru că marile interese ale sfintei maice Biserici să nu sufere nici într-o privință atunci când mai ales în împrejurările de azi, sunt reclamat în afară de reședință pentru ocrotirea aceluiași

mari interese bisericesti, când prin trecerea la cele veșnice a Ilustrisimului Domn Ioan cândva Ivașco, de fericită pomenire — am rămas lipsiți de locuitor înțelept și credincios, întru căutarea urmașului vrednic privirea mi-s'a îndreptat spre Ilustritatea Ta.

Locul ales, care-l ocupi întru stima și dragostea Veneratului Cler și a poporului dreptcredincios al acestei eparhii, câștigat cu munca sfântă și stăruitoare, pusă cu dragă inimă întru îndrumarea generațiilor tinerilor leviti într'un lung șir de ani, și cu aceeași dragoste întru vestirea Cuvântului Adevărului, îmi da chezeșia că numindu-Te pe Ilustritatea Ta de vicar general al Nostru întru cele spirituale, precum prin aceasta Te și numim, va fi spre binele Bisericii și spre lauda Domnului.

Dreptaceea l-Ți delegăm, pentru cazul absenței Noastre dela reședință, întreaga Noastră putere ordinară, asemenea și facultățile primite dela Sfântul Scaun Apostolic al Romei, cari în înțelesul literilor apostolice se pot delega și ale căror exercițiu nu pretinde caracterul ordului sacru episcopesc. Totodată Te investim cu toate drepturile și prerogativele cari l-Ți compet în demnitatea aceasta, în puterea sfintelor canoane.

Cerșindu-Ți dela Atotputernicul tot darul cel bun și îmbelșugat, cu toată dragostea l-Ți împărtășim binecuvântarea arhieriească.

Gherla, din ședința konzistorială ținută în 8 Martie anul Domnului 1924, al episcopatului Nostru anul al VII-lea.

Episcop Iuliu

NUMIRI.

Ilustrisimul Domn *Dr. Octavian Do-*
*mid*e prelat papal, vicar general epi-
scopestic este numit *președinte* al Ve-
neratului Tribunal Matrimonial diecezan.

Din șed. cons. 18 Martie 1924.

Nr. 1184.

Reverendisimul Domn *Dr. Victor*
Bojor canonic este numit defensor
substitut la Veneratul Tribunal Matri-
monial.

Din șed. cons. 18 Martie 1924.

Nr. 1185.

Clarisimul și Mult Onoratul Domn
Dr. George Bob și Clarisimul Domn
Dr. Titus Malaiu profesori de teologie
sunt numiți *asesori* la Veneratul Tri-
bunal Matrimonial.

Din șed. cons. 29 Decembrie 1923.

Nr. 5575.

Exerciții spirituale.

Aprobându-se propunerea Comite-
tului Central al Reuniunii diecezane de
Misiuni Sfinte pentru ținerea exercițiilor
spirituale, în 8—10 *Aprilie a. c.*
în *Zălașu* (pentru preoțimea din dis-
trictele protopopești Bred, Oarța, Peri-
ceiu, Noțig, Șamșod, Sărăuad și Eriu), iar
în 13—15 *Mai a. c.* în *Șomcuta mare*
(pentru preoțimea din districtele Șom-
cuta, Mirăș, Mănăștur, Năpradea, Cioc-
man și Băsești), se dispun următoarele:

Toți preoții vizați vor avea să se
prezinte la ora 6 dimineața în 8 *Aprilie*
în biserica din *Zălașu*, și adevă 13 *Mai*
în biserica din *Șomcuta mare*, când
î-și vor lua începutul exercițiile sfinte.

Dela participare nu se scuză nici
un preot, afara de neputința fizică ori
morală; aceasta împrejurare în act cer-
tificat trebuie să se justifice înaintea
conducătorului sfințelor exerciții.

Din șed. cons. 22 Martie 1924.

Nr. 1252, 1253.

**Adunarea generală a Reuniunii de
Misiuni sfinte.**

Amăsurat celor cuprinse în §§-ii
30 și 31 ai Statutelor Reuniunii, se

convoacă adunarea generală a Reuniunii
de Misiuni Sfinte pentru ziua de 9 *Iunie*
1924 (*Luni*) ora 10, în localul băncii
„*Concordia*“ din *Gherla*.

Din șed. cons. 22 Martie 1924.

Nr. 1251.

Date asupra infractorilor minori.

Înaltul Minister al Cultelor și Arte-
lor cu dat 10 Martie a. c. Nr. 8682/1924
— Ne comunică următoarele:

„Ni s'a acuzat la cunoștință, că în
anul 1923 activitatea instanțelor che-
mate a judeca pe infractorii minori nu
a fost sprijinită din partea preoților în
măsură corespunzătoare intereselor
mari a căror îndeplinire a fost scopul
legiuitorului prin crearea regimului din
legea VII. a. 1912. Preoții cărora li
s'au trimis chestionarele pentru a le
complecta cu datele privitoare la tre-
cutul minorului, au trimis aceste che-
stionare la instanțe ori necompletecate,
ori completecate cu foarte puține date,
îngreunând astfel activitatea instanțelor
judecătorești.

Comunicându-vă cele de mai sus
cu onoare vă rugăm să binevoiți a a-
trage atențiunea preoților de sub con-
ducerea P. S. V. să dea tot sprijinul
posibil instanțelor judecătorești chemate
a judeca cauzele minorilor.“

Aducându-se acestea la cunoștință
On. Fraților Voastre, Vă recercăm să
Vă acomodați întru toate celor dispuse
din partea Înaltului Minister în cauzele
minorilor.

Din șed. cons. 15 Martie 1924.

Nr. 1127.

**Administratorii parohiilor vacante și
ai fiilor.**

Sinodul diecezan celebrat în ziua
de 12 *Aprilie* 1923, a hotărât în §. 2.
p. 13 șed. III. că „toți administratorii
de parohii vacante și filii sunt datori
să cerceteze baremi odată în săptămână
la o zi comună fixă parohiile aceste în
scop de a celebra s. Liturgie; a ad-
ministra Ss. Taine, a catehiza și a îm-

plini toate lipsele sufletești ale credincioșilor“.

Impunem prin aceste tuturor Fraților din păstoria sufletelor, cari au filii la parohia proprie ori administrează în mod interinal parohii ori filii vacante, ca pentru fiecare parohie și filie fixând ziua cutare din săptămână, în aceea să ieasă acolo și să facă cele ce sunt de datorința păstorului sufletesc.

Mult Onorații Frați protopopi în termen de o lună vor raporta despre executarea ordinului prezent din partea preoților vizați și vor supraveghea activitatea în acest înțeles a preoților, dând informații în această cauză — ce privește pe administratorii interimali — cu ocaziunea raportului despre administrarea parohiilor vacante, ce este a se face cu finea fiecărui an.

Din șed. cons. 18. Martie 1924-

Nr. 1186.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Gateheze practice.

Salutarea îngerească.

(Urmare).

Bucură-te, (Marie). Aceasta înseamnă o salutare, o închinăciune, te salut pe tine o Marie, mă închin ție, și apoi și Dumnezeu te salută, se închină ție. — Când noi salutăm pe cineva, arătăm prin aceea că pe acela îl cinștim și îl iubim. — Când dară Dumnezeu a trimis pe îngerul Gavril, ea să salute pe Maria, atunci prin aceea a arătat că se cugetă la Maria cu plăcere, că iubește pe Maria.

Ce înseamnă: „bucură-te“. — Ce arătăm, ce dovedim noi prin aceea că salutăm pe cineva? Ce a arătat Dumnezeu prin aceea, că a trimis pe îngerul Gavril să salute pe Maria?

„Ceea ce ești plină de dar“. — În sufletul acelu om, în care nu este păcat, în acel suflet este dar. — Cu cât este mai mult dar în sufletul cuiva, cu atâta sufletul aceuia e mai sfânt. — Sufletul Mariei a fost plin cu dar, de aceea a zis îngerul că ea e „plină de dar“. — Adecă în sufletul Mariei nu a fost nici un păcat, nici cel mai mic păcat. Sufletul preacuratei Vergure Maria a fost mai sfânt decât a tuturor oamenilor.

În al cui suflet este dar? Cum e sufletul aceuia, în care este dar? Fost'a în sufletul Mariei dar? Cât dar a fost în sufletul Mariei? Ce înseamnă dară: „plină de dar“?

„Domnul este cu tine“. Noi ne obicinim a fi laolaltă cu acela, pe care îl iubim, și cu cât iubim mai tare pe cineva, cu atâta suntem cu acela laolaltă mai mult. — Ba încă ne gândim la dânsul și atunci, când nu putem fi laolaltă cu el. — Cătră Maria a zis îngerul, că Domnul, adecă Dumnezeu este cu Ea. — Ce înseamnă această? Înseamnă că Dumnezeu o iubește pe dânsa în chip deosebit, o iubește mai mult decât pe ceilalți oameni.

Cu cine ne obicinim a fi împreună, a petrece laolaltă? Ce facem, dacă nu putem fi laolaltă cu acela, pe care îl iubim? Ce a vrut să zică îngerul, când a zis cătră Maria: Domnul este cu tine?

„Binecuvântată ești tu între femei“. A binecuvânta înseamnă a lăuda tare mult. — Așadară pe Maria trebuie să o lăudăm mai mult între toate femeile. — O și lăudă pe dânsa îngerii și creștinii cei buni. Pentru-ce? Pentru-că sufletul ei e plin de dar, pentru-că ea este cea mai bună, cea mai aleasă, cea mai sfântă între toate femeile.

Ce înseamnă a binecuvânta? Ce înseamnă: binecuvântată ești tu între femei? Pentru ce este Maria cea mai binecuvântată între toate femeile?

„Și binecuvântat e fructul pântecelui tău, că ai născut pe Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre“. — Adecă: „binecuvântat e fiul tău: Isus Hristos“. — Acestea cuvinte le-a zis sfânta Elisaveta. — Prin acestea cuvinte a vrut să zică: Cu deosebire pentru aceea ești tu binecuvântată, și de aceea te vor lăuda pe tine cu toții, pentru-că fiul tău, pe carele îl vei naște, este Isus Hristos, carele pe noi ne va mântui, ne va scăpa de păcat și de iad. — Așadară te lăudăm pe tine, pe cum și pe Fiul tău, pe Isus Hristos.

Ce înseamnă cuvintele acestea: binecuvântat e fructul pântecelui tău? Ce a voit să zică sfânta Elisaveta cu acestea cuvinte? Pe cine lăudăm așadară deodată cu Maria?

(Va urma).

Activitatea de administrator a episcopului Mihail C. Pavel.

(Urmare).

3.

În trecut mai cu seamă, poate că și în prezent, s'au aflat preoți uitați de sine și de demnitatea lor, — care împrejurare se poate înțelege din lipsa inteligenței la aceia, — cari s'au di-

mis la agitări și pactări în scopul dobândirii cutărui beneficiu parohial. Astăzi preoțimea, cu puține excepțiuni, este conștientă de detestabilitatea atâror proceduri, cari dejosesc preoția la rândul simbriașilor de obște ale comunelor și turbură spiritele și strică Biserica lui Dumnezeu.

Mai de mult, însă, înainte cu 50 și mai bine de ani — în reminișcența datinei de a se alege preotul și preoții, cari abunăseamă trebuia să corteșească dacă voiau votul poporului, cazuri de agitări s'au întimplat mai des; și pentru că în asemenea cazuri cel mai obraznic și mai iettin câștiga grosul simpatiilor, în urmare cel mai nevrednic punea episcopia în situația de silă. Că erau atari cazuri, trebuie să concludem din două ordinațiuni ale episcopului c. Pavel, lansate cu interval de 3 ani, anume una la 20 Iunie 1873 sub Nr. 1550, iar cealaltă la 6 Mai 1876 Nr. 1814.

Aceste ordinațiuni, pe lângă conținutul lor de o logică de fier și edificator, desvălesc dragostea inflăcărată a fericitului episcop c. Pavel pentru binele s. Biserici și al Religiei și consolidarea organizației diecezane. Toată durere unui părinte iubitor de fiii săi păcătoși transpiră din toate cuvintele ordinațiunilor, cu toate aceste este silît, episcopul să statueze cele mai aspre pedepse în contra chiar și acelora preoți „cari numai cu un cuvânt vor zice numai baremi unui poporan din cutare parohie vacantă ca să-l primească și să-l ceară pe dânsul de preot.”

Ordinațiunile grăiesc însă de sine și în modul cel mai convingător.

„Din incidentul nu arareori obvenient, că unii Preoți îndată ce devine vacantă sau e vorbă a se conferi vre-o parohie din Dieceză, precum și spre obținea pentru administrare interimală cutare beneficiu parohial, pe cât durează respiriul văduvei sau orfanilor de Preot, umblă cu toate mijloacele de a trage poporul în partea sa ademenin-

du-l prin cuvinte lingușitoare și ospetări, întstreinându-l dela aceia despre cari cugetă, că recurgând pentru aceea parohie ar fi preferiți dânsului, ba demitându-se și la învoeli și contracte, prin cari scărițează toate competențele preoțești la un preț de tot bagatel, pentru care mai târziu neputând servi nici dânsii și pretinzând mai mult, dau anza la disenziuni și certele dăunoase pentru liniștea atât a poporului cât și a dânsului mai vârtos, — acest Ordinariat se află îndemnat prin aceasta a opri sub ceea mai strictă admonițiune și pedeapsă întreagă Preoțime din Dieceză, ca să nu cuteze a se folosi de astfel de mijloace mârșiave și dăunoase pentru de a obținea cutare beneficiu parohial, căci Preotul acela, despre care o va rești acest Ordinariat, cuncă a umbiat contractând cu poporul, scărițând competențele preoțești, ospetându-l sau altmintrea ademenindu-l pe partea sa, sau însuși în persoană sau prin încredințați de ai săi pentru a-l cere pe dânsul de Preot, sau a-l refuză pe unul sau altul, dispunând din partea acestui Ordinariat, nu numai că nu va putea avea speranță de a dobândi aceea parohie, ci i-se va curma și calea la orice promoțiuni în beneficiu parohial și în cazuri grave va fi suspins pe timp mai scurt sau mai lung, chiar și de beneficiul parohial în care se va afla atunci.”

(Va urma).

IN LIBRĂRIA DIECEZANĂ

avem tot felul de cărți bisericești și literare. În special atragem atențiunea preoțimii asupra **Evangheliei** ed. II. Blaj, care se află compactată în piele veritabilă întreagă și cu ornament de aur.

Se află **Evangelia, Apostol și Mineiu** Compactate în-piele veritabilă.

Pentru partea neoficială răspunde: **Iosif Sângeorgean**